

Pr. 55/2023
CAI

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 25-158-4186

Chișinău

19 aprilie 2023

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul art. 58 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797/1996, se prezintă Avizul la proiectul de lege pentru modificarea anexei la Legea nr. 668/1995 privind aprobarea Listei unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămân în proprietatea statului (inițiativa legislativă nr. 55 din 6 martie 2023), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 232 din 19 aprilie 2023.

Anexe:

1. Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea Avizului (în limba română – 1 filă, în limba rusă – 1 filă);
2. Avizul la proiectul de lege (în limba română – 3 file).

Secretar general adjunct al Guvernului

Roman CAZAN

*Ex: J.Ciobanu
Tel: 250-282*

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 101

Fax:
+ 373 22 242696

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D. D. P. Nr.	927
"19" 04	2023
Ora	

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr.232

din 19 aprilie 2023

Chișinău

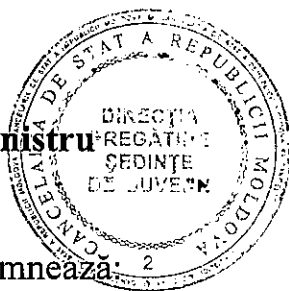
Cu privire la aprobarea Avizului la proiectul de lege pentru modificarea anexei la Legea nr. 668/1995 privind aprobarea Listei unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămân în proprietatea statului

-----

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului Avizul la proiectul de lege pentru modificarea anexei la Legea nr. 668/1995 privind aprobarea Listei unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămân în proprietatea statului.

Prim-ministru

Contrasemnează: 2

DORIN RECEAN

Viceprim-ministru,
ministrul agriculturii
și industriei alimentare

Vladimir BOLEA

Ministrul justiției

Veronica Mihailov-Moraru

Aprobat
prin Hotărârea Guvernului nr.232/2023

AVIZ

la proiectul de lege pentru modificarea anexei la Legea nr. 668/1995 privind aprobarea Listei unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămân în proprietatea statului

Guvernul a examinat proiectul de lege pentru modificarea anexei la Legea nr. 668/1995 privind aprobarea Listei unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămân în proprietatea statului, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă (nr. 55 din 6 martie 2023) de către domnii Igor Chiriac și Mihail Leahu, deputați în Parlament, și comunică următoarele.

Potrivit notei informative, proiectul de lege a fost elaborat în vederea transmiterii terenurilor agricole situate în extravilanul satului Țaul, care nu sunt utilizate în procesul educațional al I.P. Centrul de Excelență în Horticultură și Tehnologii Agricole din Țaul, cu suprafața totală de 100 ha, din proprietatea publică a statului în proprietatea publică a unității administrativ-teritoriale satul Țaul, raionul Dondușeni.

Soluția respectivă este argumentată prin faptul că în modul respectiv se va restabili o inechitate comisă anterior față de locuitorii satului Țaul, care în perioada colectivizării forțate din 1947 au fost expropriați, terenurile acestora trecând în proprietatea statului.

E de menționat faptul că inechitatea respectivă a fost comisă nu doar față de locuitorii satului Țaul, dar a constituit o acțiune comună aplicată tuturor localităților/locuitorilor țării, or art. 12 din Legea nr. 1225/1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice nu prevede restituirea terenurilor, pădurilor, plantațiilor multianuale, iar la etapa privatizării gospodăriilor agricole, cota de teren echivalent s-a atribuit în proprietate privată mai multor categorii de persoane, inclusiv membrilor de colhozuri, salariaților din sovhozuri, pensionarilor din aceste unități economice, indiferent de faptul dacă persoanele respective fac parte din rândul persoanelor expropriate (moștenitorii acestora) sau nu.

Totodată, conform prevederilor art. II. alin. (2) și (3) din Legea nr. 173/1998 pentru modificarea și completarea Codului funciar, primăriile satelor (comunelor) sau orașelor trebuiau să finalizeze, până la 1 ianuarie 2000, lucrările de amplasare în natură (pe loc) a cotelor de teren echivalent și trecerea în proprietate privată a loturilor de lângă casă în sate (comune), iar pretențiile ce țin de atribuirea cotelor de teren echivalent urmau a fi prezentate primăriilor satelor (comunelor) sau orașelor până la 1 ianuarie 1999; după expirarea acestui termen pretențiile nu trebuiau să fie examinate.

Sub aspect conceptual, remarcăm că proiectul este în dezacord cu scopul pentru care a fost adoptată Legea nr. 668/1995 privind aprobarea Listei unităților

ale căror terenuri destinate agriculturii rămân în proprietatea statului (în continuare – *Legea nr. 668/1995*), or legea în cauză a fost adoptată anume pentru a exclude posibilitatea ca unele terenuri să fie transmise în proprietate privată. Prin urmare, niciun fapt sau act juridic nu putea să genereze dreptul unei persoane de a pretinde ca terenurile menționate în anexa la lege să fie trecute în proprietate privată.

Astfel, scopul indicat în nota informativă nu reprezintă o argumentare valabilă în acest caz.

Concomitent, constatăm că din cuprinsul notei informative la proiectul de lege lipsește informația privind modul de utilizare ulterior transmiterii a acestor terenuri. În cazul excluderii terenurilor agricole din anexa la *Legea nr. 668/1995* și al transmiterii ulterioare a acestora în proprietatea satului Țaul, există riscul înstrăinării terenurilor respective de către autoritățile administrației publice locale, iar în situația în care cadrul normativ în vigoare nu reglementează procedura de distribuire a acestor terenuri în proprietatea locuitorilor comunității, înstrăinarea terenurilor în cauză poate provoca nemulțumirea oamenilor.

În altă ordine de idei, menționăm că, în contextul necesității alinierii Republicii Moldova la directivele europene privind eficiența energetică și promovarea surselor de energie regenerabile și a întăririi securității energetice a țării, prin *Legea nr. 50/2022* pentru modificarea Codului funciar nr. 828/1991, a fost completat art. 36 din Codul funciar nr. 828/1991 cu lit. d), ale cărei prevederi permit utilizarea terenurilor agricole pentru amplasarea sistemelor fotovoltaice. În cazul excluderii terenurilor agricole din anexa la *Legea nr. 668/1995* și al transmiterii acestora în proprietatea unităților administrativ-teritoriale, se va diminua capacitatea Republicii Moldova de a atrage investiții în acest domeniu.

La art. II, menționăm că, în conformitate cu prevederile legislației (art. 6 alin. (1) lit. a) din *Legea nr. 121/2007* privind administrarea și deetatizarea proprietății publice, art. 8 alin. (2) din *Legea nr. 523/1999* cu privire la proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale), trecerea proprietății publice a statului în proprietatea publică a unității administrativ-teritoriale se realizează prin adoptarea unei hotărâri de către Guvern, cu acordul consiliului local respectiv. Astfel, prevederea de la acest articol contravine normelor prevăzute de actele normative prenotate.

La art. III, menționăm că obligația de a asigura modificarea documentației cadastrale a terenurilor cu numerele cadastrale 3449208.001, 3449109.102, 3449106.004 și 3449106.001 în conformitate cu legislația nu ține de competența Guvernului, ci de cea a organelor cadastrale, în conformitate cu prevederile Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998.

De asemenea, remarcăm că suprafața totală a terenurilor indicate la art. III alin. (2) este de 158,0102 ha, iar potrivit art. I al proiectului de lege din anexa la *Legea nr. 668/1995*, se exclud 100 ha.

Concomitent, menționăm că din terenul cu numărul cadastral 3449109.102 cu suprafața totală de 77,2239 ha, o parte cu suprafața de 51,5072 ha se află în folosința I.P. Centrul de Excelență în Horticultură și Tehnologii Agricole din Țaul conform contractului de comodat nr.22 din 7 decembrie 2021, iar art. 9 alin. (2) lit. m) din Legea nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice prevede că clădirile, inclusiv încăperile izolate, și terenurile proprietate publică de stat în/pe care își desfășoară activitatea instituțiile publice din sfera științei și inovării, instituțiile publice de învățământ, inclusiv căminele studențești ale acestora, țin de domeniul public al statului. Astfel, excluderea terenului cu numărul cadastral 3449109.102 din anexa la Legea nr. 668/1995 și transmiterea lui în proprietatea satului Țaul contravine normei precitate.

Suplimentar, informăm că terenurile cu numerele cadastrale 3449208.001, 3449106.004, 3449106.001 și o porțiune cu suprafața de 25,7167 ha din cadrul terenului cu numărul cadastral 3449109.102 la 6 martie curent au fost expuse la licitația cu strigare pentru obținerea dreptului de încheiere a contractului de arendă pentru un termen de 5 ani și în prezent este în desfășurare etapa de semnare a contractelor de arendă.

Având în vedere cele enunțate *supra*, Guvernul nu susține transmiterea în proprietatea publică a unității administrativ-teritoriale Țaul a terenurilor care nu sunt necesare pentru asigurarea realizării procesului educațional al I.P. Centrul de Excelență în Horticultură și Tehnologii Agricole din Țaul și, prin urmare, nici proiectul de lege supus avizării.

La etapa actuală aceste terenuri urmează a fi păstrate în proprietatea statului, fiind valorificate conform prevederilor Regulamentului cu privire la valorificarea terenurilor proprietate publică a statului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 91/2019.

ПРАВИТЕЛЬСТВО РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

ПОСТАНОВЛЕНИЕ №232

от 19 апреля 2023 г.

Кишинэу

**Об утверждении Заключения по проекту закона
о внесении изменений в приложение к Закону № 668/1995
об утверждении Перечня предприятий, учреждений
и организаций, земли сельскохозяйственного назначения
которых остаются в собственности государства**

Правительство ПОСТАНОВЛЯЕТ:

Утвердить и представить Парламенту Заключение по проекту закона о внесении изменений в приложение к Закону № 668/1995 об утверждении Перечня предприятий, учреждений и организаций, земли сельскохозяйственного назначения которых остаются в собственности государства.

Премьер-министр

ДОРИН РЕЧАН

Контрасигнуют:

**Заместитель Премьер-министра,
министр сельского хозяйства
и пищевой промышленности**

Владимир БОЛЯ

Министр юстиции

Вероника Михайлов-Морару